

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srzodę dnia 12 Grudnia v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 4 grudnia.

Czytamy w gazecie *le Conservateur Impartial* pod dniem 3 grudnia:

W niedzielę, d. 2 grudnia, po mszy, mieli honor bydz przedstawiani JEHO CESARSKIEY MOŚCI i NAYJAŚNIEYSZYM CESARZOWYM, w pałacu zimowym: Kawaler *Fontenay*, radca ambassady N. K. J. Ch., *P. Bourgoing*, sekretarz missyi francuzkiej w *Berlinie*; *P. Podpółkownik Fleischmann*, sekretarz missyi wirtemburskiej; i *P. Levett-Harris*, dawniej sprawujący interessa Stanow Zjednoczonych amerykańskich przy Dworze Rossyyskim.

Przez Naywyższy Ukaz do Rządzacego Senatu, pod dniem 24 listopada, CESARZ JEGOMOŚĆ darować raczył *P. Potapowemu* 3, półkownikowi artylleryi, należącemu do fabryki broni w *Tule*; *P. von-der-Pahlen* 2, podpółkownikowi, dowódcy dywizyi żandarmow w *St. Petersburgu*; i *P. półkownikowi Klenowskiemu*, dowódcy pierwszej brygady 6go okręgu korpusu żandarmeryi wewnętrżney, po 2000 dziesięcin ziemi prawem wieczności, z przelewem na potomstwo, i wyjęciem od wszelkich podatkow, licząc od dnia objęcia przez nich tej ziemi w swe posiadanie.

Jenerał brygady, *Maletski*, dyrektor inżynierów woysk polskich, mianowany kawalerem orderu *s. Anny* 1szej klasy.

Jenerał porucznik, *Hrabia Szuwałow*, Jenerał adjutant JEHO CESARSKIEY MOŚCI, w sobotę d. 1 t. m. nagle zszedł z tego świata.

Kurs sankt-petersburski d. 30 listopada: dukat hollen. nowy 11 r. 45 kop.. Zmiana złota 2 r. kop. 90. Zmiana srebra 2 r. 75 kop. 2 r. 74½ k.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długow: 68 assygnacyami — — 100 — } procentow
68 brzęczącą monetą — — 99½
58 takąż — — — 85½

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 19 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Nayjaśniejszy CESARZ i KRÓL naylaskawiey zaszczyścić raczył: Orderem *s. Stanisława*, klasy 1szej Radcę Stanu *Ilnickiego*.

Klasy 2giey: *Starnalskiego* Prezesa kommissyi województwa podlaskiego i *Hankiewicza* Referendarza stanu nadzwyczajnego.

Klasy 3ciey: *Taczanowskiego* Kommissarza skarbowego przy teyże kommissyi, *Gołembowskiego* kommissarza obwodu *Radzyńskiego*, *Rymnińskiego* kommissarza obwodu *Lukowskiego*, i *Kaspełowicza* sekretarza jeneralnego kommissyi województwa podlaskiego.

Orderem *s. Włodzimierza*. Klasy 4tey *Lachowicza* kommissarza obwodu siedleckiego, i *Boreszę*, kommissarza obwodu bielskiego.

Rocznica Imienin JEHO CESARZEWICZOWSKIEY MOŚCI Wielkiego Xięcia *MIKOŁAJA* obchodzoną była wczora w tuteyszej stolicy zwykłą uroczystością. W godzinach rannych odprawione zo-

stało solenne nabożeństwo w kościele metropolitalnym *s. Jana*, w obecności wszystkich władz rządowych, a wieczorem miasto oświecono.

AUSTRYA:

Wiedeń dnia 7 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Małżonka Arcy-Xięcia *Karola*, jest bardzo chorą. Matka jey, Xiężna *Nassausko-Weilburska*, wdowa, chce przepędzić resztę życia w tuteyszej stolicy, i pałac przy ulicy *s. Anny* dla niey wyporządkują.

Posłowie zagraniczni bywają codziennie u Xięcia *Metternich*, który dla nadzwyczajney niepogody nie może jeszcze wychodzić z pokojów swoich. N. Monarcha nasz raczył go powtórnie odwiedzić dnia 21 z. m., i długo bawił.

PRUSSY.

Berlin dnia 13 grudnia

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Z powodu ślubu Królewica następcy tronu z Królowną Bawarską, Monarcha nasz, kazał dać 3000 talarow tajnemu radcy wojennemu i naczelnemu burmistrzowi *Büsching*, dla rozdania ubogim tuteyszym. Z tegoż powodu Xiąże Pruski *Wilhelm*, brat Monarchy naszego, dał dnia 8 b. m. wielki bal i wieczerzę.

Hrabia Reuss jenerał porucznik i jenerał adjutant Króla Jmci Bawarskiego, wyjechał ztąd do *Monachium*.

Nied wno wyjechał ztąd Cesarsko Rossyyski goniec do *Warszawy*. Przejeżdżał tedy goniec gabinetowy francuzki wysłany z *Petersburga* do *Paryża*.

Dnia 10 b. m. był wielki koncert, na którym mieszkańcy tuteysi mieli ukontentowanie słyszeć grającą Panią *Szymanowską*, szacowną fortepianistkę, która sławę o doskonałości swojej w muzyce zupełnie utwierdziła.

Dawni tuteysi meteorologowie obiecują długą jesień i tęgą zimę, oraz dobrą drogę sanna, d. 29 września powietrze było mgliste i pochmurne:

NIEMCY.

Od brzegow Menu dnia 3 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Król Jmci bawarski pismem z d. 17 z. m. uwiadomił seym związku niemieckiego, o zaślubieniu córki swojej Królowny *Elżbiety Ludwiki* z Królewicem następcą Tronu Pruskiego, przez zastępstwo.

Baron *Zach* otrzymał wiadomości od sławnego podróżnego niemieckiego, *Edwarda Ruppel*, rodem z *Frankfortu*, który posunął się aż do wyższej części Nubii, lubo w drodze często doznawał przeszkody, z powodu buntu mieszkańców, którzy sprzykrzywszy sobie uciski, zabili *Ismaela Baszę*, syna *Baszy Egipskiego*, i wielu żołnierzy jego. Późniejsze doniesienie od Pana *Ruppel*, są pod d. 15 czerwca z *Dongola*, i wyrażają, iż właśnie dla wyżey wzmiankowanego buntu, w którym nakoniec mieszkańców pokonano, nie mógł daley odbywać podróży swojej. Bawił przez cały ten czas w głównej kwaterze jenerała tureckiego *Abdin Reg*, który mu wszelką dawał opiekę.

Dziki człowiek, którego w roku zeszłym przywiózł goniec austriacki z Brezylji do Wiednia, przejeżdżał d. 29 z. m. przez Frankfort, wracając do Brezylji. Człowiek ten, zawsze smutny, tęskni do swoich lasów. Zona jego i dziecię umarły ze smutku, i on byłby wkrótce poszedł za nimi do grobu, gdyby N. Cesarz Jmć Austriacki nie kazał go odesłać do oyczyzny. Nauczył się kilku słów niemieckich, i z widocznym wstrętem bierze ubiór europejski. Jest cichym, obojętnym na wszystko, posępnym, nie ciekawym, i myśli tylko o swojej oyczyźnie.

Karlsruhe dnia 29 listopada.

(z teyże gazety.)

Xiąże Gustaw, syn byłego Króla Szwedzkiego, wyjechał wczora na zimę do Włoch w towarzystwie Szambelana Polier i Rotmistrza Straus.

FRANCYA.

Paryż dnia 2 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Mieszkańcy miasta Dreux dali wspaniałą uczcę, dla wracającego z Hiszpanii pierwszego pólku piechoty gwardyi. Wystawiono bramę tryumfalną, na której wisiały herby i chorągwie obu narodów. Wieczorem był bal dla oficerów na ratuszu; salę gustownie ozdobiono, a w 4ch końcach czytano napis: *Wierność, pokój, jedność, honor.*

Marszałek Xiążę Raguzy, major jeneralny gwardyi królewskiej, otrzymał d. 29 z. m. rozkazy od Monarchy względem uroczystego wjazdu Xięcia Angouleme.

Oprócz wojska mającego pozostać w Hiszpanii, będą jeszcze dwa korpusy obserwacyjne na granicy, jeden w Bajonnie, a drugi w Perpignan.

Hrabia Pozzo di Borgo, poseł Rosyjski, ma powrócić na d. 15 b. m. z Madrytu do tutejszej stolicy.

Na przełożenie Vice Hrabiego Chateaubriand, Król Jmć wydał dnia 19 z. m. urządzenie, iż dopiero po 30 lub przynajmniej 25 latach służby, urzędnicy ministerjum spraw zagranicznych mają prawo do pobierania wysłużonej pensyi. Wielki poseł dostanie 12,000 franków; poseł, który bierze przeszło 60,000 franków na rok, dostanie 10,000 fr. a biorący mniej niż 60,000 fr. otrzyma 8,000 fr. sprawujący interessa i rezydent 6,000 fr., jeneralny konsul tyleż; konsul 5,000, vice-konsul 3,000 franków i t. d.

Monitor umieścił postanowienie królewskie, znoszące jeneralną dyrekcyą żywności wojska, utworzoną dnia 10 grudnia 1817 roku.

Podług wydanego tu pisemka o teraźniejszym stanie Hiszpanii przez Pana Laborde, długi Hiszpanii wynoszą blisko 14 miliardów czyli 14,000 milionów realow (przeszło 12,000 milionów zł. pol.), co jest ogromną summą. Zakony i towarzystwa religijne są wierzycielami krajowemi prawie we dwóch trzecich częściach. Odtrąciwszy długi należne duchowieństwu, a przydawszy pożyczki zaciągnięte w Hollandyi i od bankierów, zmniejszy się ta ilość z 14,000 milionów na 5,000 milionów realow. Oprócz osad, Hiszpania miała dawniej dochodu 450 milionów realow, które stany powiększyły do 550 milionów, co widocznie nie jest stosownem do długów. Lecz duchowieństwo okazuje chęć wspierania wycieńczonego skarbu dobrowolnemi ofiarami, czego już w podróży Króla z Kadyxu do Madrytu kilka dało przykładów.

Pan Guebhardt, zachęcając do składania pożyczki dla rządu hiszpańskiego, wymienia źródła, które Król Ferdynand przeznaczył na jej zaspokojenie.

Monitor ciągle umieszcza adressa od władz sądowych do Króla Jmci, z powinszowaniem ukończenia wojny Hiszpańskiej. W adressie trybunału w Tarbes nazwano Króla Jmci przywrócićielem Monarchii Europejskiej. W adressie trybunału w Auxerre wyrażono, iż wojna ta nie ma przykładu w zeszłych wiekach, i że wielkości i szlachetności przedsięwzięcia samo tylko piękne uskutecznienie jego wyrównywa.

Zbiegli do Gibraltaru konstytucyoniści uda-

ją się po większej części do Anglii. Kilku włochów, między którymi jest *Ansaldi*, mają przybyć do Francyi, a niektórzy myślą udać się także do Anglii. *Lallemand* umknął z *Kadyxu* w tym samym czasie, kiedy *Fabvier* z *Barcellona*. Niewiadomo co się stało z *Laverderie*, *Nantil* i współnikami jenerała *Berton*. Nie znajdują się między jeńcami z *Llers*, którzy składają się z samych prawie nieznanym ludzi. Jeden tylko *Gouchais*, schwytany w *Korunnie* miał niejakie znaczenie.

Listy z Madrytu donoszą, iż w ten dzień, kiedy *Riego* został stracony, powieszono także w *Korunnie* uwięzionego byłego xiędza i deputowanego *Buruaga*, za to, iż w *Sewilli* oświadczył się za wywiezieniem Króla do *Kadyxu*.

Gazeta zdrowia ogłosiła następujący wypadek: Pewna kobieta w departamencie *Aude*, matka dwojga dzieci, którym ospę krowią skutecznie zaszczepiono, będąc brzemienną, kazała sobie zaszczepić też ospę w 8mym miesiącu ciąży. W 3 tygodniu potem, powiła zdrową córkę, której kilkakrotnie chciano zaszczepić wspomnianą ospę, lecz się nieprzyjęła. Lekarz użył wszelkich środków ostrożności dla zapewnienia pomyślnego skutku, i w tymże czasie zaszczepił tą samą materią ospę innym dzieciom, którym się dobrze przyjęła. Okazuje się ztąd, iż zaszczepienie tej ospy matce w czasie jej ciąży, ma wpływ na dziecię. Podobieństwo to byłoby zupełnie pewnem, gdyby takie dziecię umieszczono między osobami chorującymi na ospę, a nie zaraziło się. Życzyć wypada, aby więcej doświadczeń w tej mierze przedsięwzięto, dla potwierdzenia tak ważnego odkrycia.

Dnia 3. Xiążę Angouleme odprawił wczora wjazd do tutejszej stolicy. W *Wersalu*, dokąd przybył o godzinie 11tej w towarzystwie małżonki swojej, został powitany od dostojnego swego oycy, i oba Xiążęta razem z *Madame*, udali się potem do *St. Cloud*, gdzie zostali Xiężnę *Berry* z jej dziećmi. O godzinie 12tej pojechała cała rodzina Królewska do *Paryża*. Niedaleko miasta wsiadł Xiążę Angouleme na konia, i o pół do 1szej, na czele licznego i świetnego głównego sztabu przybył do rogatki *de l'Etoile*, gdzie pod namiotem, ozdobionym znakami zwyciężkami, chorągwiami i herbami, oczekiwał go Arcy-Biskup z Duchowieństwem i Radą miejską. Po obu stronach namiotu, stali uszykowani uczniowie szkoły politechnicznej; znajdowały się tam także rybaczki, węglarze i inne korporacje, w liczbie przeszło 2000 osob, które Xięciu podały bukiety kwiatów. Na mowę, którą prefekt na czele rady miejskiej powitał Xięcia, tenże Xiążę, zdjawszy kapelusz, a przez ten znak na chwilę wstrzymawszy radośne okrzyki, odpowiedział: *Jestem bardzo wdzięczny za powinszowanie, które W Pan składasz mi w imieniu miasta. Poczytuję się za szczęśliwego, żem dopełnił danego mi przez Króla zlecenia, przywracając pokój, i dając dowód, iż wszystkiego można dokazać, na czele wojska francuskiego.* 21 wysirzałow działowych ogłosiło wtedy wjazd Xięcia do miasta. Wśród nieustannych radośnych okrzyków licznie zebranego ludu, przybył Xiążę około godziny drugiej do zamku tuileryjskiego; przyszedłszy do gabinetu Królewskiego padł do nóg Monarsze, który go uściskał, mówiąc: *Mój synu! jestem kontent z ciebie.* Usiadł potem Król na ganku, pokrytym kosztownym baldachinem, pod zegarem wieżowym, dla widzenia przeciągającego wojska. Po prawej stronie Monarchy, siedzieli *Monsieur* i Xiążę Angouleme, a po lewej *Madame* i Xiężna *Berry* z dziećmi swemi. Za krzesłem Monarchy widziano Xięcia *Talleyrand*, oraz Xiążęta, *Blacas* i *Luxembourg*. Wojsko, które razem z gwardyą narodową wynosiło do 30,000 ludzi, stało kolumnami od rynku *Ludwika XV*, do *Neuille*, a przeciąganie jego trwało całe dwie godziny; w końcu szły wspomniane wyżej korporacje. Gdy Król Jmć z rodziną swoją wrócił do pokojów, Xiążę Angouleme przyjął z ust Nuncjusza Apostolskiego powinszowanie zgromadzonych Posłów zagranicznych. Wieczorem całe miasto wspaniale oświecono, a na teatrach grano stosowne sztuki,

które licznie zebranych słuchaczom, podawały często sposobność wynurzania radości.

Król Jmé dał order s. *Ducha Xięciu San-Carlos*, posłowi hiszpańskiemu przy dworze swoim.

Dnia 4. Xiążę *Angoulême*, wysłuchawszy wczora mszy s., którą Arcy-Biskup odprawiał w kościele metropolitalnym, przyymował powinszowania ministrów, sekretarzy stanu, marszałków, członków rady stanu, urzędników sądowych, i wszystkich władz cywilnych, sztabu i oficerów gwardyi narodowej, gwardyi królewskiej i pierwszej dywizyi wojskowej, a nakoniec deputacyi oficerów domu inwalidów.

Wszędzie rozmawiają (pisze dziennik *Gwiazda*) o wypadkach dnia wczorayszego. Zrana, gdy była niepogoda, miał Król Jmé powiedzieć: *Powietrze było w ciągu całej jesieni tak piękne, iż można się pocieszyć, chociaż dziś jest niepogodne. W starożytności przypominano ustawicznie tryumfatorowi: Pamiętaj, że jesteś człowiekiem; dziś niebo daje nam tę naukę.* Król Jmé na ganuku, biorąc Xięcia *Angoulême* za rękę i pokazując go ludowi rzekł: *Stawiam go przed wami, i mogę o nim jak o Orillonie powiedzieć, że również przyjacielom moim, jak nieprzyjaciółom, pokazany być może.*

Któż z całej rodziny królewskiej, jest dziś najbardziej zadowolony, zapytał się ktoś z społeczeństwa. Jedna z kobiet twierdziła, iż Xiężna, a pewny starzec, iż oyciec Xięcia. Nie, odpowiedział trzeci, oto Król, bo on jest oycem wszystkich. Wieczorem podczas oświecenia miasta, uważano, iż tylko środkowa część zamku tuille-ryjskiego, gdzie Monarcha mieszka, była oświeconą; oba zaś skrzydła, gdzie są pokoje Xiążąt rodziny królewskiej, pokrywała ciemność. Jakoż Król, będący Reprezentantem Francyi, wyprawiał uroczystość, a rodzina jego przyjęła ją.

Dnia 5. Gdy Xiążę *Carignan* był wczora u Króla Jmci w towarzystwie posła sardyńskiego, miał na mundurze naramienniki grenadyerskie francuskie, które otrzymał za mężtwo, okazane podczas uderzenia na *Trocadero*.

Sąd kassacyjny odrzucił odwołanie się lekarza *Castaing*, skazanego na śmierć za otrucie. Szanowni rodzice jego podali do Monarchy prośbę o ulaskawienie.

HISZPANJA.

Madryt dnia 25 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Pierwszą radę ministrów zagał Król Jmé o sobiście d. 22 b. m.

Postanowieniem z dnia 12 bieżącego miesiąca oświadczył Monarcha ministrowi wojny, iż rozkaz względem zaniechania politycznego czyszczenia nie stosuje się do gwardyi Królewskiej, gdzie czyszczenie to ciągle ma trwać.

Hrabia *Saldanha*, poseł portugalski, złożył Królowi Jmci list wierzytelny, i powinszował oswobodzenia. Odpowiedział Monarcha, iż tem bardziey daje wiarę wynurzonemu uczuciom, gdy również sam cieszył się z oswobodzenia Króla Portugalskiego.

Jenerał *Bessieres* popadł znowu w niełaskę, i został wysłany do *Albacet*, a Jenerałom *Cisneros* i *Locho* zakazano bawić w *Madrycie*. Król Jmé nie uznał Jenerała *Locho* za Marszałka polnego, lecz tylko za Podpułkownika.

Summa, którą Duchowieństwo Hiszpańskie ofiarowało Królowi po oswobodzeniu jego, wynosi 11 milionów 970,000 realów, co Monarcha kazał ogłosić w gazetach.

Donoszą z *Santander*, iż tam d. 16 b. m. z zaskiwieniem widziano wysiadających 59 konstytucjonistów z *Kadyxu*, którzy postanowili tam osieść z wielu innymi konstytucjonistami z innych stron przybyłymi: jest między nimi deputowany *Alvear*.

Gubernator w *Gibraltarze* odebrał rozkaz, aby wszyscy zbiegli Hiszpani oddalili się we 24 godzinach; oprócz Jenerała *Alava*, któremu pozwolono nieco dłużej bawić. Zony rewolucjonistów dostawszysy wsparcie 3000 piastrow, opuściły także *Gibraltar*.

Kommissya złożona z kilku officerow wyższych Francuskich i Hiszpańskich pod przewodnictwem Jenerała *Guillemintot*, ma dać zdanie swoje o funduszu na wydatki utrzymywania wojska Francuskiego w Hiszpanii. Zdaje się, iż cło w *Kadyxie*, *Maladze*, *Santander*, *Alikancie*, i *Korunnie*, oraz siódma część dziesięcin, będą na to przeznaczone.

Hrabia *Noblejar* otrzymał wolność, a dyrektor policyi dostał nagangę za uwięzienie jego i Margrabiego *Santa Cruz*.

Xiążę *del Parque* i Margrabia *Montsalud* zostają pod dozorem w *Kadyxie*, gdzie z rozkazu Królewskiego uwolniono Jenerała *Latre*.

Król Jmé dał order *Złotego Runa*, jenerałowi *Pozzo di-Borgo*, posłowi nadzwyczajnemu Cesarza JEGOMOŚCI Wszech Rossyy. (C. I.)

ANGLIA.

Londyn dnia 29 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Gazeta ministeryalna *Goniec* przyrzeka jutro ogłosić ważne wiadomości z *Jamaiki*, a gazeta *Star* donosi, iż rząd tameczny zwołał izby osady tej na dzień 28 października.

Mimo wszelkiej ostrożności i dokładnego urządzenia, maszyny parowe zrzadzają niekiedy szkodę. I tak wielka taka machina pękła w kopalniach węgla Margrabiego *Cholmondeley*, przez co kilku ludzi zostało skałeczonymi.

Niedawno przeszło 1,000 osób zebrało się na polu przy *Old-Ford*, dla widzenia bitwy na kulaki między dwoma piekarzykami, z których jeden miał lat 20, a drugi 19. Założyli się o jedną gwineę i ówierć baraniny. Pokonany zanieiony do szpitala, wkrótce umarł, a zwycięzca zaprowadzony do więzienia, dostał pomieszania zmysłów.

Dnia 1 grudnia. Dziś przybył tu jenerał *Quiroga*. Jenerał *Mina* ukończył d. 30 b. m. kwarantannę i wysiadł na ląd w *Plymouth*.

List z *Gibraltaru* pod d. 6 z. m. wyraża: „Między zbiegłymi tu Hiszpanami jest Xiążę *del Parque*, którego także nie wyłączono od rozkazu, aby wszyscy tacy Hiszpani opuścili miasto we 24 godzinach. Niewiadomo, czyli taki rozkaz rozciąga się do wszystkich krajów Króla Jmci angielskiego, i nie słyhać, aby Hiszpani zbiegli do Londynu, otrzymali podobny rozkaz, lubo rząd angielski, na mocy prawa o cudzoziemcach, ponowionego na ostatnim posiedzeniu parlamentu, mógłby ich oddalić z ziemi angielskiej. Przypomnieć sobie wypada, iż kilku stronników *Bonapartego* przybyło z wyspy s. *Heleny* do Anglii, i tylko 3 dni pozwolono im bawić. Kilka statków, płynących z konstytucjonistami hiszpańskimi z *Kartageny* i *Kadyxu*, nie wpuszczono *Gibraltaru*.”

W *Dunkierce* na jednym teatrze i w tenże sam dzień grywają kolejno aktorowie francuscy i angielscy.

Tutejsza gazeta ministeryalna *Goniec* donosi, iż meksykanie objęli wyspę *Sacrificios* w posiadłość.

Jenerał *Boliwar*, dowiedziawszy się o weyściu Francuzow do Hiszpanii, zaprzestał ścigać wojska hiszpańskiego w kraju peruwiańskim, i miał wrócić do *Bagota*, na zagajenie kongressu d. 1 stycznia, a potem chce się udać do *Caracas*, i tam założyć główną swoją kwaterę. Spodziewa się zebrać na przyszłą wiosnę 20,000 wojska, dla obrony niepodległości rzeczypospolitey kolumbijskiej.

Gazeta *le Conservateur Impartial* pod artykułem z Londynu d. 21 października, umieściła następujące wiadomości z *Brezylji*:

Nowa konstytucya brezyljska podana została Cesarzowi, *Piotrowi I*, przez kommissyę, która miała polecenie do jej napisania. Składa się konstytucya z 15 tytułów i 272 artykułów. Cesarstwo brezyljskie oświadczone jest za jedno i nierozdzielne: rozciąga się od uścia rzeki *Oyapok* do 34 $\frac{1}{2}$ stop. szerokości południowej. *Montevideo* w niem jest objęte pod imieniem kraju z tej strony rzeki *Plata*.

Religia katolicka rzymska oświadczona jest za religią stanu, i jedyną, której utrzymanie rząd sobie za obowiązek przyjmuje. Każdy chrześcijanin może używać praw obywatelskich. Prawodawstwo dzieli się na dwa ciała: izbę senatorów i izbę deputowanych, którzy wybierają się na 4 lata bez odnawiania cząstkowego. Cesarz brazylijski z rzecząpospolitą *Buenos Ayreską*, będą mogli mieć ważną kłótnią w rzeczy krajów, położonych na brzegu wschodnim rzeki *Platy*. Projekt konstytucyi wyraża, iż kraj z tej strony *Platy* składa część cesarstwa przez federacyą. Wyraz ten dowodzi niejakiejsz trudności; lecz rząd *Buenos ayreski*, okazuje się stałym w postanowieniu, nie zezwolić na to odstąpienie. Ale nader jest ciekawą, że ani jeden, ani drugi z tych krajów, nie posiada mocney twierdzy *Montevideo*, nayważniejszy w tym kraju spornym; która osadzona 3ma tysiącami portugalczyków, pod dowództwem generała *Alvaro de Costa*. Jest ona uważana i słabo opasana, przez liczną kupę brazylińczyków pod jenerałem *Lecor*, który mianowany został Baronem *Laguna*. Oczekują Lorda *Cochrane* dla uderzenia na nich ze strony morza. Wewnątrz twierdzy podzieleni są na liczne fakcye.

Partya republikańska związkowa panuje w *Mexyku*; lecz mieszkańcy *Guatimali*, trwają w postanowieniu utworzenia udzielney rzeczypospolitey. Rada naywyższa wykonawcza *Guatimali* posłała do rady mexykańskiej notę w treści następującej: „Rzeczpospolita prowincyi Zjednoczonych Ameryki środkowej, żąda utrzymywać naylepsze porozumienie z *Mexykiem*, tak, jako przysłało między dwoma sąsiedzkimi narodami, które mają też samą sprawę do bronienia, a które oba razem zajmować się powinny ustaleniem swojej wolności.

NIDERLANDY.

Haga dnia 30 listopada.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Na wczorayszej sessyi Izby deputowanych, prezydujący podał uzalenie się na niską cenę zboża i drzewa. z powodu sprowadzania obu tych artykułów z za granicy.

Znayduje się w Europie mała rzeczpospolita, której istnienia żaden ieszcze geograf nie wskazał. Jest to wieś *Moresnet*, niedaleko *Akwisgranu*, na granicy pruskiej i niderlandzkiej, w której są kopalnie cynku, i względem której posiadania zachodziła między obu rządami wątpliwość od d. 15 maja 1815, kiedy kraj z tamtej strony *Mozy* objęty został na imie Monarchy naszego. Mały ten kraik, obeymujący ledwo 5 mil rozległości i kilkadziesiąt mieszkańców, rządzi się spokojnie. Co rok obiera sobie Burmistrza, który dotąd ma zupełną władzę.

Numer 10 Dziennika wileńskiego na miesiąc październik zawiera materye następujące: „Podróż w Nubii Jana Ludwika *Burckhardta*. O kolonijach warszawskich w Bessarabii. Teorya cywilizacyi i t. d. p. *Waszkiewicza*. Przekład pieśni *Horaoyusza* p. *Juliana Korsaka*: Pochwała życia wiejskiego. Do *Torkwata*. Do *Arista Fуска*. *Anakreon* tyk tegoż. *Nadzieja* p. *Elizę K.* Oczekiwanie p. *A. S. Ucinki*: Na ganiacego wszystko. *Gra*. O nowém dziele *Alexandra Humboldta*, pod tyt. *Postrzeżenia geognostyczne, względem położenia gór na obu półsferach* p. *Norberta Kumelskiego*. Dalszy ciąg o metallach nowo poznanych przez *Laszkowicza*. O początku przemysłu sukienniczego w *Rossyi*, o stopniowem jego wzrastaniu, i o stanie, w jakim się teraz znayduje Urządzenie fabryki sukienney wzorowey, założoney w *Moskwie*. *Lekcyje* w Cesar. uniwers. mosk. Tow. hist. i staroż. ross. *Lekcyje* w uniwers. *Oxford*. Sposób zachowania izb mieszkalnych od wilgoci. Źródło wody zapalają-

cey. Alfabet do czytania napisow indyjskich. Karta Szkocyi do rozumienia romansow i poematów *W. Scotta*. Postępy cywilizacyi na *Otaicic*. Góra żelaza samorodnego. Odkrycie się nowo źródła *Schlossbrun* w *Karlsbadzie*. *Poligonum minus* na *Ukrainie*. Ułamek *Iliady* znal. w *Egipt*. Instytut leczenia zwierząt w *Wiedniu*. O drugiej podróży kap. *Parry*. Bibliografia.

Prenumerata.

Pocztamtu Litewskiego Expedycya Gazetna przyjmuje na rok 1824 prenumeratę na niżej wyrażone pisma peryodyczne, z opłatą wyznaczoney przy nich kwoty pieniężney, jako to:

Muza Nadwisłańska Rubli sr. 13.

Astrea - - - - 12.

Wanda - - - - 12.

Lech - - - - 10.

Pamiętnik Warszawski - 8.

Dziennik Wileński - 8.

Dzieje Dobroczynności - 6.

Pocztamtu Litewskiego w Expedycyi Gazetney, przyjmuje się prenumerata na *Żurnal Izys Polska*, liczący rok swój od mca *Julii* roku teraźniejszego do teyże daty roku 1824. Życzący abonować ten *Żurnal* zechcą wyrażać dokładnie, na jakie termina onego mieć chęć. Cena roczna rubli srebrnych 10.

Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszej gubernii w szawelskim powiecie bez pasportu Jerzy Piotr Radionow odpowiadający na examine, że od urodzenia ma lat 25, rodem z nowgorodzkiej gubernii i tegoż nazwiska powiatu, ze wsi *Haruski* z poddanych obywatela Konstantego Owczika, gdzie jakoby i w rewizyi zapisany, dla nieokazania do potwierdzenia tego dowodów; na mocy Ukazu Rządzącego Senatowi pod dniem 29 augusta 1807 roku; podług rezolucyi Rządu pod d. 25 *Julii* 1823 r. wydanej, uznany włączę, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, pod dniem 23 februaryi 1823 roku danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do *Syberyi* na posilenie odesłany dnia 28 *Julii*; podług urzędzenia w ustawie o zsyłkowych, do *Tobolskiego* Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadomają się, właściciel tego włączę, albo gromada, do której on należy. Przymioty pomienionego włączę: wzrostu 3 arsz. 5 wiersz., twarzy podługowatey, pstrey, włosów na głowie ciemno, na brodzie i wąsach światłorusskich, oczu światło błękitnych, nosa miernego. Dnia 27 *gbra* 1823 r.

Assesor i Kawaler Nowicki.

Sekretarz i Kawaler Kleyst.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 13 Grudnia v. s. 1825 Roku.

K o n c e r t.

Pani Kozłowska, Instytutorka pensyi żeńskiej ze swemi uczennicami, wyda wieczór muzyczny na zysk Domu Ubogich Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności, dnia 16 grudnia b. r. w Sali Ratuszowej.

O g ł o s z e n i e.

1. Po zyciu z tego świata kupca wileńskiego szlachcica Jerzego Kozłowskiego. Opieka Szlachecka Ptu Wileńskiego, czyniąc zgodne z prawami rozporządzenie w celu zabezpieczenia funduszu przypadającego na nieletnich jego dzieci, oraz dalszych pretensy, postanowiła: wszelki majątek po kupcu Kozłowskim pozostały, przez publiczną licytację przedać: do wykonania czego, będąc jako C. łonek Opieki Szlacheckiej przeznaczony, zawiadamiam niniejszem: że w domu J.W. Chorążego Abramowicza, od dnia 20. teraźniejszego miesiąca odbywać się będzie ciągle po południu od godziny 2giej publiczna wyprzedaż ruchomości, meblow i wszelkich artykułow, jakie zajmować może sklep korzenny, po zeszłym Kozłowskim pozostały, w tymże domu lokacyą mający. Roku 1823 grudnia 12 dnia.

Takowe ogłoszenie przezeńnie podane Redakcyja w Gazecie Kuryera Litewskiego umieści. Joachim Czyż Sędzia Ziem. Ptu Wileń.

Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski masy funduszu W.W. Lipskich w skutek Remissy Sądu Ziem. Wilkom. w roku 1817 marca 10 dnia nastaley, w Mieście Wilkomierzu sądzący się, że dnia 21 xbra roku teraźniejszego 1823 dekret promulgowany będzie, wszystkie do tego konkursu interessowane strony przez niniejszą trzykrotną w Kuryerze Litewskim awizacyą zawiadamia. Dat roku 1823 grudnia 12 dnia. Leopold Komorowski Ziem. Wilkomirski i Exdywiz. Sędzia.

Rejent Felix Stankiewicz.

1. Niżej podpisany ma w swoim domu pod N. 264 w lokacyi dwie duże podróżne zimowe Budy skurą pokryte do sprzedania, kto sobie życzy one kupic w umowę wejść może z onym.

Xawery Budkiewicz.

O s w i a d c z e n i e.

1. Oświadczenie imieniem niżej podpisanego zapisuje się w rzeczy oto: za prawem wieczysto cesyinym przez W. Antoniego Rosena Szambelana dworu pol. w r. 1822 februar. 24 dnia wydanym et eorundem 25 na Sądzie Ziemskim Wilkomierskim przyznany, oświadczający się został dziedzicem majątności Gaczan w ptcie Wilkomier. w parafii Jużyńskiej położonej, na pewność zaś ewikcyi mogących odkryć się jakichkolwiek nad tabelą zajętych pretensow, część kapitału W. Antoni Rosen w roku oświadczającego się na lach 3 salokował,

dopiero kiedy dotąd jeszcze żadnego oświadczający się do ominku od nikogo nie doświadczył, kiedy podług prawa Statutu Litew. artykułu 10 z R. 7 dawność trzyletnia nabywcę od pretensow oświadczenia dla uznanej zatem dogodności, oświadczający się uprasza wszystkich mogących mieć jakie stosunki i pretensye do majątku wyżej wyrażonego Gaczan, aby dla okazania pretensyow, i układu z dowodami sobie poługującymi, niezawodnie do miasta powiatowego Wicz w powiecie brasławskim położonego w roku 1824, aprila 25 d. do Kancelaryi Ziemskiej przybyli, potym zaś terminie, gdy oświadczający się nie dostrzeże nowych nad tabelę do Gaczan pretensow; nie obojętnie kapitał ewikcyiny w terminie powrócić W. Szambelanowi Rosenowi zostanie obowiązany, a Gaczany podług prawa za swobodne uważać będzie, w tem przeto celu zanosząc w Sądzie G. Wileń. 2go Dep. rt. to oświadczenie one przez Kuryera Litewskiego awizować postanawia. Dat. roku 1823 miesiąca gbra 30 dnia.

Kazimierz Rosen b. Podkom. Brasławski.

Roku 1823 mca decembra 5 dnia w Departamencie 2gim Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego stawając obecnie adwokat tegoż Sądu Antoni Mrzecki takowe oświadczenie imieniem b. Podkomorzego Brasław. Kazimierza Rosena pisane i podpisane do akt podał.

Szymon Zawisza Prezydent.

Wincenty Rogalski Sowietnik i Kawaler.

Fabian Świątecki Assesor.

Stanisław Paszkiewicz Assesor Gł. Sądu.

Sekretarz Tytularny Dobrzański.

Takowe oświadczenie dozwala się pomieścić w Gazecie Kur. Lit. Świątecki Assesor.

Sąd Exdywizorski.

3. Sąd taxatorsko-exdywizorski majątku ziemnego Podbrzezia, i inney natury, zeszłego s. p. Adama Ciechanowieckiego Forsztmeystra Wileńskiego, w terminie z odkładu to jest: 4 grudnia bieżącego roku, w pełnym komplecie do majątku Kazimierzowa w ptcie Wileńskim w parafii podbrzeskiej leżącego przybywszy, i czynność swoją rozpoczynawszy, skutkiem wniesienia masy i W. Kozaryna, ze względu położenia tamy niepotrzebnej a doświadczonej zwłoce ciągnącej znaczne koszta na masę ciążącą, przez zapisaną w dniu 5 Xbra presentium rezolucyą postanowił: niechybnie bez żadnych odwłok i oczekiwań na nieprzybywające strony, wziąć całą sprawę dnia 15 grudnia teraźniejszego roku do namowy, i że na niestawających debitorach wskazane będą summy, a nie jawiący się wierzyście, podpadną ammissyi, czyli wiekniestey poszukiwań swych utracie, niniejsze w tem wszystkiem czyni się i do gazety Kur. Lit. podaje się trzykrotne ogłoszenie; 1823 grudnia 5 dnia. Franciszek Paszkiewicz, Sędzia Ziem. Ptu Oszmiańskiego Exdywizor. Antoni Kociel Sędzia Z. P. Z. Exdywizor. Michał Wereszczyński Sędzia były Upitski.

Ogłoszenie (omyłka poprawiona).

Izba Skarbowa Lit. Wileńska podaje do wiadomości, że niżej w Tabeli wyrażone Skarbowe dobra w różnych powiatach tutejszej Gubernii położone, odbierające się od teraźniejszych onych posesorów za nieakuratną opłatę należnego do Skarbu dochodu, będą się oddawać w teyże Izbie przez publiczną licytacją następnego 1824 roku miesiąca februaryi 12, 13 i 16 w aredowną posesyją, do ukończenia lat zakreszonych tym nieakuratnym posesorom, o których przy licytacji objawiono będzie. Przytem Izba Skarbowa zapewniając, że wszystkie majątki jakie zalicytowane zostaną, postąpią w posesyją od 12 apryla rzeczzonego 1824 roku, wzywa mających zamiar licytowania takowych majątkow, ażeby raczyli przybyć na pomienione terminu do tey Izby, lub też przysłać umocowanych od siebie plenipotentow z ewikcyami odpowiedniami dwuletniey intracie, jaka z ostateczney licytacji, wypadnie, niemniej ze świadectwami Sądu Gł. 2go Departamentu o swobodności majątkow lub kamienio w ewikcyą oddających się upewnającami. Roku 1823 nowembra 22 dnia.

Sowietnik Kołkowski.

W obowiązk. Naczelnika Stołu Justyn Zdzitowiecki.

Nazwiska majątkow w Powiatach.		Stan majątkow wedle inwentarzy i dochod z onych									
		Folwarkow.	Miejsczek.	Wsiow i za- sienkow.	Liczba roznego rodzaju dymow	Dusz męskiey pleci po rewi z 1816 roku	Lustracyiny dochod.		Ceny za któ re były już licytowane		
							Srebrem		Assygnat.		
							Rubli	Kop.	Rubli.	Kop.	
Wileński m.											
1	Bystrzyckie starostwo	1	16	294	555	4183	142	—	—		
2	Wierzbowskie	1	7	44	108	1138	24	—	—	Srebrem	
3	Pokertusze zaścianek	—	—	1	—	50	—	50	—		
4	Horodnictwo Wileńskie	—	—	—	—	45	97½	58	20		
5	Rotuńce Dzierżawa	—	1	5	4	73	52	13	—		
6	Gerdziuny Dzierżawa	—	—	4	4	69	15	75	—		
Trocki m.											
7	Naszkuny Dzierżawa	—	—	—	—	31	30	—	—		
8	Kauhyny Szeszany dzierżawa	—	2	17	38	263	90	—	—		
9	Nowosady Dzierżawa	—	—	1	—	133	50	—	—		
10	Buble Dzierżawa	—	—	2	3	119	32½	—	—		
11	Wobole Dzierżawa	—	1	2	6	12	—	13	50		
Wilkomiński m.											
12	Kurkleckie Starostwo	1	11	12	176	1927	60¾	—	—		
13	Okańskie Starostwo	—	4	37	120	700	31½	—	—		
14	Pupańskie	1	6	42	107	1042	2	—	—		
15	Strubiszkie	—	1	30	81	512	68½	—	—		
16	Pogilbiszki folwark	1	2	6	3	366	—	381	—		
17	Powiażyńce	1	2	5	19	175	—	180	—		
Brasławski m.											
18	Część Brasławskiego Starostwa	6	108	244	597	4045	97½	—	—		
Oszmiański m.											
19	Koniuszestwo Oszmiańskie	—	—	11	25	120	90	123	—		
Kowieński m.											
20	Koniuchy Dzierżawa	—	1	12	17	210	48½	—	—		
Rosieński m.											
21	Bawże, Pohorze Dzierżawa	—	—	5	—	65	32½	—	—		
22	Huczkompie	—	1	16	8	97	50¾	—	—		
23	Miedniki	1	1	12	31	509	—	—	—		
24	Cyganiszki	—	—	—	—	3	—	—	—		
Szawolski m.											
25	Juryzdyka w Rosieniach po Zukowskiej	—	—	—	—	9	31	70	—	Assygn.	
26	Biswoynele Dzierżawa	—	—	—	—	45	—	—	—	Srebrem	
Telszewski m.											
27	Peloyne dzierżawa	—	1	1	3	51	—	100	—		
Kerbiedzie dzierżawa		—	—	2	4	111	97½	116	—		

Sowietnik Kołkowski.

W obowiązk. Naczelnika Stołu J. Zdzitowiecki.

ALEXANDER Pierwszy Samowładny
IMPERATOR Wszech Rosyi Król Polski
etc. etc. etc.

Urodzoney Janowey Kamińskiej wdowie
po zmarłym Janie Kamińskim byłym ekonomie
dóbr Łachwy do dziedzictwa Xiążęcia Domi-
nika Radziwiłła należących, ze stałego miej-
sca zamieszkania swego niewiadomey. Pozew
edyktalny przed Sąd Kommissyi na urządze-
nie interessów Radziwiłłowskich Najwyższą
Monarszą Wolą ustanowiony w Wilnie U-
rządowanie swe odbywający, z instancyi Ur-
Michała Zaleskiego Prokuratora massy Radzi-

wiłłowskiej, w skutek otrzymaney na niesta-
wajacey w tymże Sądzie w dacie 1823, 9bra
30 dnia ultymarney konwikcyi, przez wzdanie
się na instancyą, loco perengendae executionis
wynosi się ó to: W. T. urościwszy w stopniu
męża swego do massy nieletniey Xiążniczki
Stefanii Radziwiłłówny dopominek, zalegają-
cey jakoby w skarbie Xiążęcym gaży 7,900 fp.
wynoszącey, z tytułu służby woyskowej, jakby
kiedyś w woysku Xiążęcia Karola Radziwiłła
Wojewody Wileńskiego pełnionej, lub wydzie-
lenia w tey summie dziewięciu włok ziemi od
dóbr Radziwiłłowskich Iwań zwanych, a ra-

złem dostarczenia sobie roczney ordynaryi przez Xiążęcia Dominika Radziwiłła czasowie wyznaczoney; dopominek takowy w obu kategoriach pozwem po masę w dacie 1817, wyniesionym, popierać przedsięwzięłaś, gdy atoli po zyskanym w dacie 1821 gbra 14 dnia dekrecie, copiarum z spraw za przeniesionym przez Prokuratora masy aktorem do oczewistej rozprawy, czasu przypadnienia oney, mianowicie w dacie 1823 gbra 30 dnia W. T. nie stawając, na infamią wzdając się, tém samém rzecz na prawie utracilaś, i jej pretensye upadły, zaczęm Prokurator masy, na expensą wydatki narażony, Sądu Prześwieconego prosić będzie, po skassowaniu i unicestwieniu pretensyi przez W. T. przyniesionych, a niepopartych, warowania miejsca stałości przez opłatę solucyów, wynagrodzenia expens prawnych, oraz sądzenia tego wszystkiego co czasu sprawy wykazaniem będzie, z wolnością poprawy niniejszey żałoby.

Roku 1823 mca grudnia 3 dnia. Woźny niżej piszący się świadczę, jako kopią pozwu niniejszego, z instancyi Urodzonego Michała Żaléskiego Prokuratora masy nieletniey Xiężniczki Stefani Radziwiłłówny wyniesionego, Urodzoney Janowej Kamińskiej wdowie z miejsca zamieszkania stałego niewiadomey, podawszy do Kur. Litew. dla zamieszczenia, razem do drzwi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej, ku opublikowaniu przybiłem. Datt ut supra. Michał Słazkiewicz Woźny płu Wileń.

Roku 1823 Xbra 3 dnia, w aktowej Kancelaryi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej obecny Woźny wyżej wyrażony, relacją tego pozwu, do drzwi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej przybił, i Urzędownie zeznał, świadcząc. Józef Doboszyński Aktowy Regent w Sądzie Kom. Radziwiłłowskiej.

Wolno drukować Członek Kommissyi Radziwiłłowskiej J. E. Lachnicki.

3. Excérpt Oświadczenia z protokołu potocznego Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu w dacie niżej wyrażoney zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu Miesiąca decembra 1 dnia 1823 r. wydan.

Roku 1823 gbra 29 dnia, na Sądzie Głównym Wileńskim 2go Departamentu stawając obecnie Adwokat tegoż Sądu Jan Łopata, oświadczenie poniższe zaniósł, i one do wpisania w protokół podał, jakowe tak się wyraża: przed Sądem Głównym Wileńskim 2go Departamentu i całą powszechnością niżej podpisani Jakób i żona jego Buna Leyboschitzowie doktorstwo medycyny czynią niniejsze wspólnie z manifestem oświadczenie, a to z następnych pobudek i okoliczności: iż co oświadczający się Leyboschitzowie celem naygorliwszey intencji, aby za dni życia swojego, własną sytuacją, jaką pracowitym staraniem przy pomocy Wszzechmocney Opatrzności zmassowali, ze wszelkich komersyjnych wyłączyć stosunków, a przez to ile możności od rozmaitych zatrunień w szędziwym swym wieku uwolnić się, i następcom po sobie w takieyże zabezpieczyć mogli spokojności, postanowili: nayprzód, aby wszystkie wexle na ukaziciela, oraz cerogaffy na różne summy od siebie, szczególniey żydom

powydawane, a naywięcey przez samą żalącą się Bunę Leyboschitzową podpisywane powypłacać; niemniey rachunki i inne pretensye ze wszystkimi osobami pokończyć, załatwić, a tym samym wszystkie dowody pisma do takowych przedmiotów regulujące się po windykowaniu z należności, nazad do siebie zgromadzić; powtóre aby po ukończeniu takowego przedsięwzięcia, odtąd nie tylko wexlow i cerogaffow na ukaziciela, ale nawet i żadnych pism, szczególniey żydom po hebraysku pisanych lub podpisanych, nie wydawać; skutkiem czego oświadczający się Leyboschitzowie, że wszystko podług wyrażonego zamiaru wypełnili, długi i wszystkie należności popłacali, a przez to wszystkie wexle, cerogaffy i inne pisma dowody do siebie pozbierawszy, żadnych innych dotąd niewydawali, a ztąd że żaden żyd dokumentu żalących się w żadnym języku pisanego lub podpisanego nie posiada, i oświadczający się nikomu za takiemi z dawney komersyi wydanemi pod datą ninieyszą dokumentami dłużnemi nie są, dowodem jest, że już lat piętnaście upłynęło, jak żaden aż do terażnieyszego czasu nie stosował i niestosuje do żalących się pretensyi, przez jakowy przeciąg czasu; gdy oświadczający się w tak niezachwianey zostawali spokojności, pokazało się teraz z wiadomości Sądu Ziem. Wileń. pod dniem 8 julii 1819 r., datowaney, jako z rapportu intabullacyjnego 10 apryla 1820, że niektórzy żydzi przez podstępne na krzywdę żalących się zamiary, jeden dokument ze składu żalących się kryjomie wydobyty, jako to wexel na ukaziciela na sumnę rubli sr. 3,000, jeszcze w roku 1807 marca 6 datowany, drugi sfalszowany cerogaff na rub. sr. 4,500 bez ewikcyi i bez datty w tymże Ziem. Wileń., w dniu 22 marca 1820 r. zaaktykowali, i trzecia karta po hebraysku na r. sr. 3,000, jakoby od żalącey się Buni wydana, na której nadpłata rub. sr. 1,800 napisana, lecz jak nigdy żalca się nie pożyczala za oną, tak też i nie płaciła, chociaż żalcy się doktorstwo Leyboschitzowie o znikczemnienie i powrót wyrażonych wexlu, cerogaffy i karty przez właściwe kroki czyniąc dopominek, one już do siebie odebrali i od wszelkiej z tego względu uwolnili się napaści, miarkując wszakże, że podstęp takowy przedsięwzięty był na rachunek zbliżającego się już może zgonu, do którego wiek sędziwy żalcych się, nie jednego z podobnych spekulantów zapewniać zdaje się, bojąc się oraz iżby podobne nadużycia i przez innych osób, w różnych oraz stronach i aktach działanymi nie były, z takowych pobudek i wymienioney okoliczności, żalcy się deltres przymuszonymi zostają, dla ogolney i szczególney każdego wiadomości uczynić ninieyszą protestacją i publicznie oświadczyć, że żadnemu żydowi nie są dłużnemi, że wexle, cerogaffy, karty i inne pisma dowody, bądź w jakim języku pisane lub podpisywane, a od żalcych się wydawane, są opłacone i nieeksystują, że po zakończeniu dawney komersyi, nowych takiego rodzaju pism w żadnym czasie i nikomu po datę dzisieyszą nie wydawali, nakoniec, że każdy (jesliby mógł mieć od żalcych się słowną, a bardziey pisma dowodem wyjaśniającą się pretensyą, żeby zaraz i niezwłocznie, czy to samym żalcym się czy, też zięciami ich Salomonowi Haymanowi

objawił, i dowody okazał; a lubo oświadczający się Leboschitzowie celem zupełnego zabezpieczenia się, ninieyszą pretensją przez gazetę Kur. Lit., w całym kraju opublikować, po szkołach żydowskich przez przysięgłych szkolników potrzykroć wywołać, do ścian tychże szkół i przyszkółkow poprzybijać mają zamiar, aby wszakże takową czynność upoważnić aktem Urzędowym, jako dla zabezpieczenia siebie i successorow swoich potrzebnym, a w obronie od podobnych napaści teraz i w przyszłości skutecznie posługiwać powinnym, ninieysze przed Sądem Głównym Wileńskim 2go Departamentu wespół z manifestem czytają oświadczenie. Autentyk podpisał, Jakób Leyboschitz Bana Leyboschitz. Jakowe oświadczenie jako zmuszający podpisuję, Jan Łopatta. Zgodno z protokołem potocznym, Sekretarz Tyt. Radca Dobrzański.

Paszkiewicz Assesor Główny Sądu, świadczą że wolno drukować.

Kazimierz Miaskowski Tytuł. Sowiec.

(Redakcyja otrzymała dnia 4 grudnia r. l.)

3. Augustyn Kl. b. Sędzia, Jerzy Zarębski b. Podjętca iu dziesieńskiego, Fabian Modzilewski Sędzia Grodz. Ptu trockiego Ezdywizorowie. JW. i WW. Piotrowi 2go Departamentu Gubernii mińskiej, Józefowi wojennych powinności powiatu dziesieńskiego b. Sędziom, Zygmuntowi Worszowiecowi Mściław., Wacładowi zeszłego Aleksandra Waszirda Chorażego Mereckiego i debitora successorom, Leonidzie matce, Jakobi i Franciszkowi synom Cybulskim Stolnikowej i Stolnikowiczom powiatu horodelskiego, Kajetanowi i Apolonii Jesmanom Pisarzom b. ziemskim powiatu dziesieńskiego po zeszłym Prezydencie Porzeczkim Successorom, też successorom po zeszłym Tadeuszu Oziwiczu Rotmistrzu, niemniej successorom po zeszłym Helenie Suszyńskiem, oraz dalizym do funduszu po zeszłym Aleksandrze Waszirdzie Chorażym Mereckim przypytującym się kredytom, oznaczamy tym naszym urzędowym obwieszczeniem, iż na skutek remisyjnego Głównego Mińskiego Sądu 2go Departamentu i poprzednich Sądów ezdywizorskiego postanowien. My de iure wyrażeni urzędnicy i ezdywizorowie za niedzielność od daty dziesieńskiej od fundum majątności Aleksandry w Gubernii mińskiej powiecie dziesieńskim leżącej, w zupełnym komplecie zjechawszy, gdy nasze ezdywizorskie bezuściszenie kontynuować będziemy, na jakowy termin izby interesowane strony dla wyprzedzenia aktów, edycia produktów i całkowitego swoich dopomintow wyjaśnienia ze wszelką p. tow. ściąg. jawili się i stawali, zawiadamiamy i takowe obwieszczenie dla trykrotny w Kurjerze Litewskim Awizacy zamieszczamy.

Roku 1823 mca gbra 1 dnia. Wzżny niżej wyrażony świadczą: iż takowego obwieszczenia kopiiów 4ry w imieniu WW. na ciele niniey zego listu zamieszczonych. Urzędników, jedną WW. w górze wymienionym zeszłego debitora successorom Waszirdom, 2ga Stolnikowej i Stolnikowiczom Cybulskim, 3cia Pisarzom Jesmanom, 4ta successorom zeszłego Oziwicza, oczywisto w majątności Aleksandry w powiecie dziesieńskim leżącej od strony WW. Cybulskich użyty i wezwany podatem, położyłem, i o terminie stawania przed Sądem ezdywizorskim zapowiedziałem. Dat ut supra. Franciszek Nowicki Wzżny Powiatu Brastawskiego.

Roku 1823 miesiąca gbra 3 dnia przed aktami ziemskimi powiatu dziesieńskiego stanowiący obecnie JPon Wzżny Nowicki kwit tego obwieszczenia urzędownie zeznał. Zeprzjęto i do rąk wpisano przyskarbowey pieczęci posładca się.

Donat Truchszca Trochlic Regent, Ziemski powiatu dziesieńskiego.

Wolno drukować Ignacy Szaryn Sędzia Ziem. Ptu Dziesień.

ALEXANDER Pierwszy IMPERATOR Wzżch Rosyi Król Polski etc. etc. etc.

5. Ur. Nikodemowi Godlewskiemu b. Porucznik. Woysk Polskich własnym i potomstwa swego z Katarzyną de domo Alexandrowiczówną Godlewską spłodzonego działającemu, z miejsca stałego swego mieszkania niewiadomemu, pozew loco peragendae executionis przed Sąd Komisji na urządzenie interesów Radziwiłowskich Najwyższą Monarszą Wolą ustanowiony w Wilnie odbywający się, z instancyi Ur. Michała Zaleskiego Prokuratora massy Radziwiłowskiej po zyskaney kondemnacie na infamią w tymże Sądzie w dacie 1823 gbra 3o wynosi się oto. W. T. uformowawszy do massy nieletniej Xki Stefani Radziwiłówny różnorodnie pretensye z dwóch kontraktów arędowych na dobrach Zabłindowianych, tak o dwie summy 39.000 sp. i 39.000 sp. jako też o pretensye 66,603 sp. i o obto o summy 6,575 sp. 10 gr. wszystkie z dzierzawy Zabłindowia jakoby wynikające, rozwinąłś przeciwko massie proceder o rekognicyj summ jednych: a dla udowodnienia drugich, dopominając się aktów gruntowych. Gdy atoli za połączeniem w pierwszym przyściu aktoratów wzajemnych, i po dekrete copiarum z spraw, za przeniesieniem przez Prokuratora massy po dekrete aktoratem W. T. do rozprawy oczewistej w dacie 1823 gbra 3o d. niestanawszy, na infamią kondemnować się dozwoliłś, a tem samem rzecz swą w powództwie mianą utraciłś, prokurator massy, na wydatki i koszty narażony, po skasowaniu wszelkich W. T. pretensyy, dochodząc bonifikaty expensów prawnych i dalszych, Sąd Przeświecny prosić będzie: warowania miejsca stanowści przez opłatę solucyi, o skasowanie i znikczemnienie wszystkich W. T. pretensyi, sądzienia dla massy expens prawnych i tego wszystkiego co czasu sprawy dowiedzionym będzie, z wolną poprawą tey żałoby.

R. 1823 grudnia 3 d. Wożny świadczą iż ten pozew z instancyi JW. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Ptu Rosień. massy funduszow i interesow Jeneralnego Prokuratora przed Sąd Komisji wymiesionego W. Nikodemowi Godlewskiemu b. Porucz. W. polskich do drzw. Sądowych Komisji przybiłem. Feliks Cybulski Wożny Komisji Radziwiłowskiej.

Roku 1823 Xbra 3, w aktowej Kancelarii Sądu Komisji Radziwiłow. obecny Wożny wyżej wyrażony, relacyą tego pozwu do drzw. Sądowych przybitego Urzędownie zeznał świadczę, Józef Doboszyński A. R. S. K. R.

Wolno drukować Członek Komisji Radziwiłowskiej J. E. Lachnicki.

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w niem za należny tutyszej Libie Powszechney Opieki dług, będzie się przedawał z publicznego targu, należący do obywatela borysowskiego powiatu byłego Guberskiego Marszałka, Radey Stanu i Kawalera Zenowicza, majątek Januszewo, z 215 mezkich i 200 żeńskich pici duszami, mający położenie w borysowskim powiecie, ze wszelką do niego należnością, przynoszący rocznego dochodu 2,055 rub. 30 k. asygnuj, a z tym życzący kupić takowy majątek, zechć przybywać do tego Rządu, na naznaczone terminy: izzy terażniejszego 1823 roku decembra 15; 2gi następującego 1824 february 16 a trzeci i ostatczony w trzy miesiace, licząc od pierwszego wydrukowania w publicznych gazetach, które późni y nastąpi, to jest w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich. Dnia 3o nowembra 1823 roku. Sowiecnik Symon Czerniajew. Sekretarz F. Arcimowicz.